

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ШОСТКИНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ЦЗДФН

_____ Шевцова Т.М.

« _____ » _____ 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОБЛІК І АУДИТ»

спеціальність

6.030601 «Менеджмент»

інститут, факультет:

Шосткинський інститут СумДУ,
ЦЗДФН

Погоджено: Начальник навчально-методичного відділу _____ Полончук В.О.

Шостка – 2016 р.

Робоча програма з *Облік і аудит* для студентів
за спеціальністю – 6.030601 «Менеджмент»

«__» _____ 2016 року – 9 с.

Розробник: Осадча Н.М., викладач кафедри економіки та управління

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та управління

Протокол № __ від «__» _____ 2016 року

Завідувач кафедри економіки та управління

_____

(підпис)

Прожога І. В.

«__» _____ 2016 року

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – денна: - заочна: 4,5	0305 «Економіка та підприємництво» 6.030601 «Менеджмент»	Нормативна	
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): 6.030601 «Менеджмент»	Рік підготовки: 3-й	
Змістових модулів – 3		Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: –		5-й	
Загальна кількість годин – 135 денна:- заочна: 135 год.		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – - год. самостійної роботи студента – (- год)		8 год.	
	Практичні, семінарські 4 год.		
	Лабораторні -		
	Самостійна робота 123 год.		
	Індивідуальні завдання: - год.		
	Вид контролю: д/залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання – 13 % (12 год. / 90 год.).

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Враховуючи те, що бухгалтерський облік є основним джерелом економічної інформації про стан засобів підприємства, необхідної для прийняття управлінських рішень, знання цього предмету є дуже важливим для підвищення загального кваліфікаційного рівня майбутніх спеціалістів.

Метою викладання дисципліни «Облік і аудит» – підготовка фахівців здатних ефективно використовувати облікову інформацію для управління виробництвом, вдало застосовувати методику відображення господарських операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку та звітності, набути базових теоретичних знань з порядку організації аудиту в Україні.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- предмет і метод бухгалтерського обліку;
- будову, структуру та зміст балансу;
- рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис;
- зміст, структуру та класифікацію документів;
- облікові реєстри та форми бухгалтерського обліку;
- облік грошових коштів і розрахункових операцій;
- облік праці та її оплата;
- облік оборотних та необоротних активів;
- облік витрат діяльності, фінансових результатів та прибутку;
- фінансову та податкову звітність;
- організацію аудиту в Україні;
- методику проведення аудиту;
- помилки і обман в аудиторській практиці;
- аудиторський ризик та його складові;
- стадії і процедури аудиту.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- застосовувати нормативну базу з облікових питань до вирішення практичних завдань;
- відкривати облікові реєстри синтетичного та аналітичного обліку;
- здійснювати розрахунок і утримання із заробітної плати;
- здійснювати бухгалтерський облік активів і пасивів підприємства;
- здійснювати розрахунок фінансового результату діяльності підприємства;
- складати основні форми бухгалтерської та фінансової звітності.

Вивчення дисципліни «Облік і аудит» ґрунтується на засвоєнні блоку економічних дисциплін і профілюючих дисциплін базового фінансового профілю, таких як «Економіка», «Економічний аналіз», «Право», «Статистика», «Податкова система».

3 Програма навчальної дисципліни

5-й семестр

Вступ (в структурі залікового кредиту реалізується за рахунок обсягу годин теми 1).

Предмет і задачі дисципліни, її значення в підготовці економістів. Зміст курсу.

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку.

Загальні відомості про господарський облік та його суть. Історична зумовленість обліку, залежність його цілей, завдань і змісту від господарського механізму. Роль бухгалтерського обліку у системі управління. Вимірники, що застосовуються в обліку, і їх характеристика. Види господарського обліку, їх суть і зміст. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Організація облікової політики підприємства.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку.

Предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку: активи, зобов'язання та капітал, господарські процеси: господарські операції. Класифікація активів підприємства. Класифікація капіталу, зобов'язань підприємства. Методичні прийоми бухгалтерського обліку.

Тема 3. Бухгалтерський баланс.

Поняття бухгалтерського балансу. Бухгалтерський баланс як засіб узагальненого відображення активів, зобов'язань і капіталу. Будова і зміст балансу: активів і пасивів балансу. Групування статей балансу та їх оцінка. Рівність підсумків балансу. Зміна балансу господарськими операціями. Типи господарських операцій.

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.

Економічна сутність рахунків, їх значення і роль у бухгалтерському обліку. Побудова рахунків: дебет, кредит, обороти, залишок (сальдо), активні, пасивні рахунки, їхня структура. Порядок відображення господарських операцій на рахунках, та визначення оборотів і сальдо. Подвійний запис на рахунках, його обґрунтування і контрольне значення.

Тема 5. Документація та інвентаризація в системі бухгалтерського обліку.

Документація, її суть і значення.. Класифікація документів, вимоги до їхнього змісту й оформлення. Бухгалтерський документ та його реквізити. Вимоги, які пред'являються до первинної документації. Порядок прийняття, перевірки та обробки документів. Документообіг на підприємстві та його організація. Порядок зберігання первинних документів. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку. Порядок проведення інвентаризації і виведення її результатів; відображення результатів інвентаризації в бухгалтерському обліку.

Тема 6. Облік грошових коштів.

Економічна суть, значення грошей та завдання їх обліку. Облік касових операцій. Контроль за дотриманням касової дисципліни. Рахунки в банку, порядок їх відкриття. Облік наявності і руху коштів на поточному рахунку в банку. Особливості обліку коштів у іноземній валюті та валютних операцій.. Форми безготівкових розрахунків та завдання обліку.

Тема 7. Облік розрахунків з дебіторами.

Суть дебіторської заборгованості та завдання її обліку. Облік розрахунків з покупцями і замовниками. Облік розрахунків з іншими дебіторами. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків за претензіями та відшкодування матеріального збитку.

Тема 8. Облік поточних зобов'язань.

Облік кредиторської заборгованості. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. Облік розрахунків з бюджетом і позабюджетних платежів. Облік кредитів банку.

Тема 9. Облік товарна – матеріальних цінностей.

Поняття, класифікація виробничих запасів та їх оцінка. Облік надходження виробничих запасів. Визначення фактичної собівартості запасів, та списання виробничих запасів з балансу. Облік переоцінки та інвентаризації виробничих запасів. Класифікація й оцінка малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Тема 10. Облік необоротних активів.

Основні засоби, їх класифікація та оцінка. Документальне оформлення надходження та переміщення основних засобів. Облік капітальних інвестицій. Синтетичний і аналітичний облік основних засобів. Облік їх зносу та амортизації. Облік вибуття основних засобів. Поняття нематеріальних активів, їх суть, класифікація та оцінка та знос.

Тема 11. Облік праці та заробітної плати.

Значення та завдання обліку праці й розрахунків з її оплати. Облік податків з доходів. Види утримань із заробітної плати та їх облік. Облік розрахунків щорічних і додаткових відпусток. Аналітичний і синтетичний облік розрахунків з оплати праці. Облік депонованої заробітної плати.

Тема 12. Облік власного капіталу та забезпечення зобов'язань.

Поняття й призначення статутного капіталу. Облік пайового, додаткового, резервного та інших видів капіталу.

Тема 13. Облік формування витрат і доходів діяльності.

Загальні принципи організації обліку витрат. Методи обліку виробничих витрат. Принципи розподілу витрат. Сутність доходу, його визначення та оцінка. Облік доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг.

Тема 14. Облік фінансових результатів та прибутку.

Види фінансових результатів. Особливості функціонування підприємств і побудова обліку фінансових результатів. Облік розрахунків з податку на прибуток. Облік використання нерозподіленого прибутку (чи покриття збитків).

Тема 15. Фінансова звітність.

Суть звітності, її види і призначення. Вимоги до звітності. Склад і форми бухгалтерської звітності. Порядок складання, затвердження і подання бухгалтерської звітності за призначенням. Методика складання фінансової звітності.

Тема 16. Аудиторська діяльність в Україні.

Спілка аудиторів в Україні та Аудиторська палата України, їх функції. Порядок сертифікації та ліцензування аудиту. Законодавче регулювання аудиту. Нормативи аудиту. Права, відповідальність та обов'язки аудиторів, їх професійна етика.

Тема 17. Предмет, метод та об'єкти аудиту.

Предмет, об'єкти і суб'єкти аудиту. Метод і методичні прийоми аудиту. Класифікація послуг, що надаються аудитором. Аналітичні процедури в аудиті. Вибіркова перевірка.

Тема 18. Аудиторський ризик, помилки і обман в аудиті.

Суть аудиторського ризику. Складові аудиторського ризику: ризик виявлення, ризик контролю, власний ризик і методика їх оцінки. Поняття помилки і обману, причини їх виникнення. Виявлення аудитором помилок і обманів. Дослідження аудитором можливих порушень.

Тема 19. Планування, етапи та процедури аудиту.

Суть планування та його необхідність в аудиті. Етапи планування аудиту. Розробка плану аудиту. Стадії аудиторської перевірки. Поняття про процедури аудиту. Програма аудиту

Тема 20. Аудиторські докази.

Суть поняття «аудиторські докази». Аудиторські докази, їх класифікація та вимоги до них. Види аудиторських доказів. Джерела і процедури отримання аудиторських доказів

Тема 21. Аудиторські звіти.

Мета документування аудиту. Види та склад робочих документів. Структура робочих документів, їх класифікація. Склад і структура аудиторського звіту. Аудиторський висновок і його види. Вимоги до аудиторського висновку

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Заочна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1						
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку.	8	-	-	-	-	8
Тема 2 Предмет і метод бухгалтерського обліку.	8	-	-	-	-	8
Тема 3 Бухгалтерський баланс.	7	0,5	0,5	-	-	6
Тема 4 Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.	7	0,5	0,5	-	-	6
Тема 5 Документація та інвентаризація в системі бухгалтерського обліку	7	0,5	0,5	-	-	6
Тема 6 Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку.	6,5	0,5	-	-	-	6
Усього за I модульний цикл	43,5	2	1,5	-	-	40
Змістовий модуль 2						
Тема 7 Облік грошових коштів.	7	0,5	0,5	-	-	6
Тема 8 Облік необоротних активів..	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 9 Облік товарна – матеріальних цінностей.	7	0,5	0,5	-	-	6
Тема 10 Облік праці та заробітної плати.	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 11 Облік власного капіталу та поточних зобов'язань..	9	-	-	-	-	9
Тема 12 Облік формування витрат і доходів діяльності.	7,5	0,5	-	-	-	7
Тема 13 Облік фінансових результатів та прибутку.	8,5	0,5	-	-	-	8
Тема 14 Фінансова звітність.	9	-	-	-	-	9

Усього за II модульний цикл	64	3	2	-	-	59
Змістовий модуль 3						
Тема 15 Аудиторська діяльність в Україні.	4,5	0,5	-	-	-	4
Тема 16 Предмет, метод та об'єкти аудиту.	4,5	0,5	-	-	-	4
Тема 17 Аудиторський ризик, помилки і обман в аудиті.	4,5	0,5	-	-	-	4
Тема 18 Планування, етапи та процедури аудиту.	4,5	0,5	-	-	-	4
Тема 19. Аудиторські докази.	5	0,5	0,5	-	-	4
Тема 20. Аудиторські звіти.	4,5	0,5	-	-	-	4
Усього за III модульний цикл	27,5	3	0,5	-	-	24
ВСЬОГО	135	8	4	-	-	123

5. Теми практичних занять 5 семестр

Практичне заняття 1 Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис	- 0,5 год.
Практичне заняття 2 Облік касових операцій	- 1 год.
Практичне заняття 3 Облік матеріальних цінностей	- 1 год.
Практичне заняття 4 Облік праці та заробітної плати	- 1 год.
Практичне заняття 5 Складання аудиторського висновку	- 0,5 год.
Всього, год.	4

6. Самостійна робота

№ за- нят-тя	Тема занять	
5 семестр		Заочна
1	Загальна характеристика бухгалтерського обліку	5
2	Бухгалтерський баланс.	7
3	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	7
4	Документація та інвентаризація в системі бухгалтерського обліку	7
5	Оцінювання та калькуляція в обліку і форми бухгалтерського обліку.	7
6	Облік грошових коштів	7
7	Облік дебіторської заборгованості	7
8	Облік необоротних активів	7
9	Облік запасів	7
10	Облік праці та заробітної плати	9
11	Облік власного капіталу та поточних зобов'язань	7
12	Облік витрат та доходів діяльності	9
13	Облік фінансових результатів та прибутку	9
14	Фінансова звітність	9
Разом		104

7. Індивідуальні завдання Планом не передбачено.

8. Методи навчання

Лекції : докладне викладення теоретичного матеріалу з використанням різних типів лекційних занять .

Практичні заняття: під керівництвом викладача розв'язання задач, контроль знань; опрацювання теоретичного матеріалу , робота із довідниками.

Самостійна робота студента.

9. Методи контролю

Контроль навчальної роботи :

- тестування з теоретичного матеріалу;
- контроль виконання практичних завдань;
- співбесіда з теоретичних та проблемних питань;

10. Рекомендована література

А. Базова

1. Теорія бухгалтерського обліку: Навчальний посібник. /Партич Г.О. та ін.. – Львів; Магнолія Плюс,2006. 240 с.
2. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: Знання,2004. – 447
3. Марочкіна А.М. Бухгалтерський облік за національними стандартами: Посібник для студ. ВНЗ: - Харків: Торсінг,2002, 296 с.
4. Чернелевський Л.М., Беренда Н.І. Аудит. Навч.посібник. –К.: Міленіум, .2002

Б. Допоміжна

5. Сопко В. Бухгалтерський облік. Навч. Посібник. – 3 – те вид., перероб. І допов. – К.: КНЕУ, 2005.
6. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: 6. Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. – К.:А.С.К., 2001
7. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навч.посібник для студентів вищих закладів освіти. –К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002

Розробник програми _____ Н.М.Осадча

Завідувач кафедри _____ І.В.Прожога
" ____ " _____ 2016 р.

ЛІТЕРАТУРА
А. Основна навчальна література

№ п/п	Назва навчальної літератури	Вид	Наявність , примірні ків
1	Теорія бухгалтерського обліку: Навчальний посібник. /Партин Г.О. та ін.. – Львів; Магнолія Плюс,2006. 240 с.	Підручник	10
2	Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: Знання,2004. – 447 с.	Підручник	7
3	Марочкіна А.М. Бухгалтерський облік за національними стандартами: Посібник для студ. ВНЗ: - Харків: Торсінг,2002, 296 с.	Посібник	30
4	Чернелевський Л.М., Беренда Н.І. Аудит. Навч.посібник. – К.: Міленіум, .2002	Посібник	10

Б. Додаткова рекомендована література

5	Сопко В. Бухгалтерський облік. Навч. Посібник. – 3 – те вид., перероб. І допов. – К.: КНЕУ, 2005.	Посібник	5
6	Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. – К.:А.С.К., 2001	Підручник	5
7	Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навч.посібник для студентів вищих закладів освіти. –К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002	Посібник	7
8	Інтернет-сайти 1. http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi Законодавство України 2. http://www.nau.kiev.ua Нормативні акти України		

Розробник програми _____ Н.М.Осадча

Завідувач кафедри _____ І.В.Прожога

" ____ " _____ 2016 р.